

ταύτας ἐπεκύρωσε καὶ ὁ πάπας τῇ 21 Δεκεμβρίου 1210, συναινέσας νὰ λαμβάνωσιν οἱ κοσμικοὶ κύριοι τῆς χώρας τὸ ἀκρόστιχον ἀντὶ τῶν ἄλλων ἀτελειῶν καὶ προνομῶν, ὡς παρεχώρησαν κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰς τὸν κληρον. Ἄλλ' ἐντεῦθεν δὲν ἠσφαλίσθη ἡ μεταξὺ τῆς κοσμικῆς καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐξουσίας εἰρήνη. Ὁ Βερθόλδος, ἡ Μαργαρίτα καὶ οἱ βαρῶνοι ἐδήμευσαν οὐκ ὀλίγα κτήματα τοῦ μεγάλου ναοῦ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, καὶ αὐτὸς ὁ Ἑρρίκος κατεκρίθη ὅτι ὑπεστήριξε τοὺς ληστεύοντας τὴν ἐκκλησίαν ἄρχοντας.

Καὶ ἔπειτα τὰ ἀποφασισθέντα εἰς τὸ παρλαμέντον τοῦτο τῆς Ραυένικας δὲν ἴσχυον ὡς πρὸς τὴν Πελοπόννησον, τῆς ὁποίας ὁ ἄρχων Βιλλεαρδουῖνος οὔτε παρέστη εἰς τὴν σύνοδον ταύτην οὔτε ὑπέγραψε τὴν πράξιν αὐτῆς, ἀλλ' ἐξηκολούθει πολιτευόμενος ὡς πρὸς τὴν ἐκκλησίαν ὅπως προεξεθέσαμεν. Ὑπῆρξε δὲ ὁ Βιλλεαρδουῖνος οὗτος ὁ ἐπιτηδαιότερος ἴσως ὅλων τῶν Φράγκων τῆς Ἀνατολῆς ἡγεμόνων· καὶ τούτου ἕνεκα δέον νὰ ἐπιστήσωμεν ἰδίως τὴν προσοχὴν εἰς αὐτόν. Εἰς τὴν πρώτην κατὰ τὴν Ραυένικαν σύνοδον δὲν παρέστη εἰμὴ ὡς ἐπίτροπος τῶν κληρονόμων τοῦ Σαμπλίττου. Ἀλλὰ καίτοι ποτὲ δὲν ἔλαβεν ἐπισήμως τὸν τίτλον τοῦ πρίγκιπος τῆς Ἀχαΐας, βραδύτερον δὲ μόνον ἐν ἰδιωτικοῖς ἐγγράφοις· καίτοι ἕτερος ἀνεπιὸς τοῦ Σαμπλίττου, ὁ Ροβέρτος, ἔμελλε νὰ ἔλθῃ κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος ν' ἀπαιτήσῃ τὴν κληρονομίαν ταύτην τῆς οἰκογενείας του, ὁ Βιλλεαρδουῖνος ἔτραπεν ἄλ' αὐτῶν τῶν μέσων τοῦ 1209 ὡς ἀπόλυτος τῆς χερσονήσου κύριος. Τῷ ὄντι ἅμα ἐπιστρέψας ἀπὸ τὴν πρώτην εἰς Ραυένικαν σύνοδον ἀπῆλθεν εἰς Μεσσηνίαν ἵνα κανονίσῃ τὰς σχέσεις αὐτοῦ πρὸς τοὺς Ἑνετοὺς, οἵτινες πράγματι μὲν δὲν κατεῖχον εἰμὴ τὴν Μεθώνην καὶ τὴν Κορώνην, κατὰ τὴν ἀρχικὴν ὁμωσ περὶ διανομῆς τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους πράξιν εἶχον λάβει ὡς ἰδιοκτησίαν αὐτῶν ἄτασαν τὴν Πελοπόννησον. Ἐκάνονισε δὲ ὁ Βιλλεαρδουῖνος τὸ ζήτημα τοῦτο ὡς κληρονομικὸς δυνάστης τῆς χερσονήσου· διότι διὰ τῆς συμβύσεως, ἣν τότε συνωμολόγησεν ἐν Σφακτηρίᾳ πρὸς τὸν ἀντιπρόσωπον τῆς ἐνετικῆς κυβερνήσεως Ραφαὴλ Γόρον, ὥμοσε δι' ἑαυτὸν τε καὶ τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ ὄρκον πίστεως πρὸς τὸν δόγην ἕνεκα δλοκλήρου τῆς Πελοποννήσου. Καὶ ἐνταῦθα πάλιν βλέπομεν ὅπόσον περιπεπλεγμένοι ἦσαν αἱ σχέσεις τῆς ὑποτελείας τῶν διαφόρων δυναστῶν τῆς Δύσεως ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Πρὸ μικροῦ ἔτι ὁ Βιλλεαρδουῖνος εἶχεν ὁμοσεῖ πίστιν εἰς τὸν αὐτοκράτορα Ἑρρίκον, νῦν δὲ ὠρκίζετο πίστιν εἰς τὴν Ἑνετίαν. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι κατὰ τὴν νέαν σύμβασιν ὁ πρὸς τὴν Ἑνετίαν ὄρκος ἐδίδετο ἄνευ βλάβης τοῦ δοθέντος εἰς τὸν αὐτοκράτορα καὶ ὅτι ἡ Ἑνετία ἐλογίζετο ὡσαύτως τοῦ αὐτοκράτορος ὑποτελής· ἀλλὰ τὰ συμφέροντα ἐκάστου τῶν ὑποτελῶν τούτων πρὸς τε τὸν αὐτοκράτορα καὶ πρὸς ἀλλήλους ἦσαν τοσοῦτον διάφορα ὥστε οἱ ποικίλοι ἐκεῖνοι συνδυασμοὶ δὲν ἠδύναντο νὰ λογισθῶσι σπουδαῖοι. Ὅπως δὲ κατὰ τὴν ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ 1209 γενομένην ἐν Σφακτηρίᾳ μεταξὺ Βιλλεαρδουῖνου καὶ Ἑνετῶν σύμβασιν ὁ Βιλλεαρδουῖνος ὄφειλε νὰ ἔχη τοὺς αὐτοὺς πρὸς τούτους φίλους καὶ ἐχθροὺς καὶ νὰ πολιτεύηται ὡς γνήσιος Ἑνετὸς πρὸς τὴν ἐπικυρίαρχον δύναμιν· εἰς τοὺς Ἑνετοὺς ἐπετράπη ἀτέλεια φόρων ἐν πάσῃ πόλει ὅπου ἤθελον ἐδικαιοῦντο νὰ λάβωσιν ἴδιον τμήμα, ὁ δὲ Βιλλεαρδουῖνος ὡς Ἑνετὸς μὲν ὄφειλε νὰ ἔχη ἐν Ἑνετίᾳ ἰδίαν οἰκίαν, ὡς ὑποτελής δὲ νὰ παρέχη κατ' ἔτος τρία πολύτιμα μεταξωτὰ ἱμάτια.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπεκύρωσε τὰς ὑπὸ τοῦ Σαμπλίττου γενομένας δωρεὰς καὶ παραχωρήσεις γαιῶν καὶ ἐρρύθμισε τὸ φεουδαλικὸν αὐτοῦ κράτος κατὰ τὰ πάτρια, ἤτοι τὰ τῆς ἐν Γαλλίᾳ Καμπανίας ἔθιμα. Ἡ Πελοπόννησος διηρέθη εἰς πολλὰ μεγάλα τμήματα καλούμενα βαρωνίας, ἕκαστον τῶν ὁποίων ἐπετράπη κληρονομικῶς εἰς ἓνα τῶν κυριωτέρων συναγωνιστῶν τοῦ Σαμπλίττου καὶ τοῦ Βιλλεαρδουῖνου, ὅλων Γάλλων ὄντων τὸ γένος. Ὁ Γουλιέλμος Ἀλεμὰν ἀνηγορεύθη κύριος Πατρῶν, ἠδρευε δὲ ἐν αὐτῇ μετὰ πολυ-

